

Kazuo Ishiguro

**Amintirea palidă
a munților**

Traducere din limba engleză
de Mihai Moroiu

POLIROM
2017

— Înțeleg. Prin urmare, ești de părere că ar fi mai bine să-și abandoneze copiii, nu-i așa, Niki?

— Știi ce vreau să spun. E sfâșietor când oamenii își irosesc viețile în felul acesta.

Nu i-am răspuns, deși fiica mea a făcut o pauză, ca și cum mi-ar fi așteptat replica.

— Nu se poate să-ți fi fost ușor, mamă! Ar trebui să fii mândră de felul cum ți-ai croit drum în viață.

Am continuat să-mi curăț mădul. După ce am terminat, mi-am șters degetele de șervetel.

— Și prietenii mei sunt de aceeași părere. Cei cărora le-am povestit, în orice caz.

— Sunt cât se poate de flatată. Te rog să le mulțumești minunaților tăi prieteni.

— Le-am povestit și lor, asta-i tot.

— Perfect. Acum am înțeles foarte bine ce-ai vrut să-mi spui.

Poate că m-am purtat cam dur cu Niki în dimineața aceea, dar mi s-a părut o impertinență din partea ei să-și închipuie că aveam nevoie de cuvinte de alinare în legătură cu lucrurile acelea. Apoi, ea nici nu știa prea multe din tot ceea ce se întâmplase în acele ultime zile la Nagasaki. Probabil că și-a făcut o idee din ce i-a povestit tatăl ei. Dar o asemenea imagine are, inevitabil, părțile ei inexacte. Căci adevărul este că, în pofida acelor articole impresionante pe care le-a scris despre Japonia, soțul meu nu a

înțeles niciodată esența culturii noastre, cu atât mai puțin pe un bărbat ca Jiro. Nu pretind că mi-aș aduce aminte de Jiro cu afecțiune, dar el nu a fost niciodată un țărănoi, cum l-a etichetat soțul meu. Jiro muncea din greu ca să-și îndeplinească rolul în familie și se aștepta de la mine să fac același lucru. Din punctul lui de vedere, era pătruns de simțul datoriei. Și în cei șapte ani cât a trăit alături de fiica lui a fost cu adevărat un tată bun pentru ea. De oricâte alte lucruri m-aș fi convins în acele ultime zile, nu am pretins niciodată că ea nu-i va simți lipsa.

Dar toate acestea au rămas îngropate în trecut, iar eu nu doresc să le scot la lumină. Motivele pentru care am părăsit Japonia erau justificate și știu bine că am vegheat întotdeauna cu tot sufletul asupra intereselor lui Keiko. Nu ar avea nici un rost să le judec din nou.

Curățam de ceva vreme florile din glastrele așezate pe pervazul ferestrei când mi-am dat seama cât de tăcută devenise Niki. Când m-am uitat după ea, stătea în fața căminului și privea fix dincolo de mine, în grădină. M-am întors la fereastră, încercând să-i urmăresc privirea. În ciuda condensului de pe geam, grădina se vedea limpede. Din câte se părea, Niki fixa un loc de lângă gardul viu, unde ploaia și vântul răvășiseră aracii care susțineau tinerele tulpini de roșii.

— Cred că anul acesta nu se va alege nimic de roșii, am zis eu. Le-am neglijat foarte tare.

Mă uitam încă la bețele acelea când am auzit zgomotul unui sertar care se deschide, iar când m-am întors spre ea, Niki continua să scotocească. După micul dejun se hotărâse să citească toate articolele de ziar ale tatălui ei și-și petrecuse aproape întreaga dimineață cercetând sertarele și rafturile cu cărți din casă.

O vreme m-am ocupat tot de plantele mele din ghivece – aveam multe, înșirate pe tot pervazul. În spatele meu o auzeam pe Niki cotrobăind prin sertare. Apoi s-a calmat din nou, iar când m-am uitat după ea, privea absentă spre grădină.

— Cred că o să mă duc la carașii aurii.

— Carașii aurii? m-am mirat eu.

Fără să-mi răspundă, Niki a ieșit din cameră, iar peste câteva momente am văzut-o traversând cu pași mari gazonul. Am șters geamul și am urmărit-o. Niki s-a oprit în colțul cel mai îndepărtat al grădinii, la bazinul mărginit de stânci. Le-a aruncat peștilor mâncarea și apoi a rămas nemișcată, privind fix undeva în bazin. Îi vedeam chipul din profil. Părea foarte slabă și, în pofida hainelor ei la modă, încă avea un aer copilăros. O pală de vânt i-a răvășit părul și m-am întrebat de ce nu-și luase cu ea un pulover.

La întoarcere s-a oprit lângă tomate și, ignorând ploaia destul de deasă, a rămas să le contemple o vreme. Apoi s-a mai apropiat câțiva pași și, cu multă grijă, a început să îndrepte aracii. A ridicat câțiva care căzuseră de tot, apoi, aproape îngenunchind pe iarba udă, s-a apucat să aranjeze plasa pe care o pusese deasupra solului ca să protejeze plantele de păsări.

— Ți mulțumesc, Niki, am întâmpinat-o eu la întoarcere. A fost cât se poate de drăguț din partea ta.

Mi-a mormăit ceva și s-a așezat pe canapea. Mi-am dat seama că devenise foarte stânjenită.

— M-am purtat foarte neglijent cu roșiile anul acesta, am continuat eu. Totuși, asta nu are prea mare importanță, din câte-mi închipui. Nu am ce să fac cu atâtea roșii. Anul trecut am dat o grămadă familiei Morrison.

— O, Doamne, familia Morrison! Ce mai fac bătrânii și dragii de Morrison?

— Niki, sunt niște oameni cât se poate de drăguți. Nu am înțeles niciodată de ce trebuie să-i desconsideri atât de tare. Tu și cu Cathy ați fost odinioară cele mai bune prietene.

— A, da, Cathy! Ce mai face ea acum? Bănuiesc că locuiește în continuare cu ai ei, nu?

— Ei bine, da. Lucrează la o bancă.

— Cât se poate de tipic.

— Mi se pare un lucru absolut rațional la vârsta ei. Iar Marilyn s-a măritat, știi?

— Da? Cu cine s-a măritat?

— Nu-mi amintesc cu ce se ocupă soțul ei. L-am întâlnit o dată. Părea un tânăr foarte plăcut.

— Mă aștept să fie vicar sau ceva asemănător.

— Uite ce este, Niki, nu văd de ce e nevoie să vorbești pe tonul ăsta! Familia Morrison a fost întotdeauna extrem de amabilă cu noi.

— Mă enervează stilul în care se poartă, a spus Niki, oftând nervoasă. Îmi provoacă silă. Ca și felul în care și-au crescut copiii.

— Dar nu i-ai mai văzut de ani și ani.

— I-am văzut prea des în vremea când mă întâlneam cu Cathy. Cu indivizii de genul lor nu există nici un fel de speranță. Bănuiesc că ar trebui să-mi fie milă de Cathy.

— O învinovățești pentru că nu a plecat să trăiască la Londra, așa ca tine? Trebuie să-ți spun, Niki, că asta nu prea ilustrează spiritul tolerant de care tu și prietenii tăi sunteți atât de mândri.

— O, nu contează câtuși de puțin! Oricum nu înțelegi despre ce-ți vorbesc eu acum.

Mi-a aruncat o privire și a oftat din nou.

— Nu contează câtuși de puțin, a repetat ea, uitându-se în altă parte.

Am continuat să o fixez preț de o clipă. În cele din urmă m-am întors la glastre și mi-am continuat treaba în liniște.

— Știi ceva, Niki? i-am zis după o vreme. Sunt foarte mulțumită că ai prieteni buni, cu care te simți bine. În definitiv, de acum trebuie să-ți trăiești viața ta proprie. Este un lucru absolut normal.

Fiică-mea nu mi-a răspuns. Când m-am uitat la ea, citea unul din ziarele descoperite în sertar.

— M-ar interesa să-ți cunosc prietenii, i-am mărturisit eu. Oricând ești bine-venită să-i aduci pe oricare dintre ei aici.

Niki a scuturat din cap ca să-și îndepărteze o suviță rebelă și a continuat să citească. Însă, judecând după figură, acum era foarte concentrată.

M-am întors la plantele mele, căci știam prea bine să descifrez aceste semnale. Există o anume manieră subtilă – și totuși plină de un calm ostentativ – pe care Niki o adoptă ori de câte ori mă arăt curioasă în legătură cu viața ei de la Londra. Este felul ei de a-mi comunica faptul că dacă insist, voi regreta. Prin urmare, imaginea mea despre viața ei prezentă se bazează în cea mai mare parte pe speculații. În scrisorile ei, pe de altă parte – și Niki își aduce întotdeauna aminte când trebuie să răspundă la o scrisoare –, pomenește de anumite lucruri la care sub nici un motiv nu ar face aluzie în conversații. Așa am aflat, de exemplu,